# G I E Ł D A   P I E N I Ę Ż N A   W   P O Z N A N I U

## S P R A W O Z D A N I E

za rok 1937

- 1937



## Komisarze Rządowi:

Komisarz Giełdowy: Konrad Unolt, Dyrektor Dyrekcji Ceł w Poznaniu

Zastępca komisarza: Ignacy Dobierzewski, Naczelnik Wydziału Izby Skarbowej w Poznaniu - do 31 X.37r.
Włodzimierz Szonert, Naczelnik Wydziału Izby Skarbowej w Poznaniu - od 1 XI.37r.

## Rada Giełdowa:

1/Adamczewski Tadeusz-prezes, wybrany do Walnego Zgromadzenia w 1938r.
2/Pilatowski Rufin-wiceprezes, " " " " " 1940r.
3/Dr Zakrzewski Bronisław-wiceprezes, wybrany do W. " " 1938r.
4/Dr Golik Bolesław, wybrany do Walnego Zgromadzenia w 1940r.
5/Miśkiewicz Władysław, " " " " " 1940r.
6/Dr Kowalski Jan, " " " " " 1938r.
7/Dr Piechocki Edmund, " " " " " 1939r.
8/Pluciński Karol, " " " " " 1939r:
9/Różyński Edward, " " " " " 1939r.
10/Szmidt Władysław, " " " " " 1940r.

## Komisja Rozjemcza.

1/Adamczewski Tadeusz
2/Dr Piechocki Edmund
3/Różyński Edward
4/Dr Wysogląd Jan
5/Dr Ziołecki Roman

## Komisja Dyscyplinarna:

Członkowie:
1/Dr Kowalski Jan
2/Miśkiewicz Władysław
3/Pilatowski Rufin
4/Różyński Edward
5/Dr Zakrzewski Bronisław

Zastępcy:
1/Bednarowicz Mieczysław
2/Kurzawa Józef
3/Olejniczak Ignacy

## Komisja Odwoławcza:

Członkowie:
1/Adamczewski Henryk
2/Dr Golik Bolesław
3/Kurzawa Józef
4/Pilatowski Rufin
5/Pluciński Karol
6/Stenzel Karol
7/Szmidt Władysław

Zastępcy:
1/Adamczewski Adam
2/Martinek Wincenty
3/Olejniczak Ignacy

## Komisja Rewizyjna:

1/Kurzawa Józef
2/Martinek Wincenty
3/Olejniczak Ignacy

Zastępcy:
1/Adamczewski Adam
2/Kasprowicz Edmund

## Sekretarz Giełdy:

Kukowski Stefan

## Maklerzy Przysięgli:

Kukowski Stefan, starszy makler
Karpiński Kazimierz

Sprawozdanie za rok 1937.

Rok sprawozdawczy wykazał dalszą i znaczną poprawę sytuacji gospodarczej,co się wyraziło w wzmożonej płynności rynku pieniężnego,w wzroście produkcji przemysłowej,w zwiększeniu zatrudnienia oraz w ożywieniu obrotów handlowych.

Obniżenie oprocentowania wkładów w bankach prywatnych z dniem 1 lipca r.u.oraz z dn.1 sierpnia u.r.w P.K.O.,w bankach państwowych i komunalnych kasach oszczędności doprowadziło do potanienia kosztów kredytu,jak również do znacznego wzrostu kursów papierów wartościowych.

W związku z akcją Rządu celem dalszego obniżenia stopy procentowej obniżono ponownie odsetki od wkładów z dn.1 stycznia r.b.

Rok 1937 przyniósł znaczny przypływ wkładów,ogólna cyfra wkładów p.31 grudnia u.r.wynosi 3875,6 milj./wobec 3240,7 milj.na koniec 1936r./.

Działalność emisyjna Skarbu Państwa polegała głównie na konwersji zadłużenia wewnętrznego i zagranicznego;w szczególności emitowano do końca roku 1937 około 404 milj.4% poż.konsolidacyjnej/z czego na konwersję 6% poż.narodowej 84,5 milj./następnie 247 milj. 4,1/2% poż.wewnętrznej /płatna w ciągu 21 lat/,ponadto emitował Skarb Państwa w II.półroczu 3% dwudziestoletnie bony na okaziciela,przeznaczone na zamianę kuponów od państw.i samorządowych pożyczek dolarowych.

W końcu emitował Skarb Państwa obligacji państwowych na 88,5 milj.,z czego 14,4 na 3% rentę ziemską serii I.,31,5 milj.na 4%państw. rentę złotą serii I.oraz 42,6 milj.na 4% państw.rentę złotą serii II., które z wyjątkiem 3% renty ziemskiej ulokowano poza obrębem wolnego rynku.

Emisja nowych listów zastawnych i obligacji wynosiła w Polsce w roku 1937 zł 74.026.000.-

Instytucje długoterminowego kredytu złączone z naszą Giełdą nie dokonały większych zmian w stanie ogólnym swych listów i obli-

gacji,poza Zachodnio-Polskim Tow.Kred.Miejskim w Poznaniu,które w roku ub.emitowało 5% obligacji na sumę zł 2.267.900.-.-Bliższe dane odnośnie ogólnego stanu emisji listów zast.i obligacji znajdują się na stronie 9.

W roku 1937 powstało w Polsce 17 nowych spółek akcyjnych z kapitałem ogólnym 11 milj.,poza tym 22 spółki akcyjne podwyższyły kapitał o 98 milj./1936r.-28,6 milj./,a 20 spółek akc.zmniejszyło kapitał o 60 milj.;po raz pierwszy od szeregu lat okazała się zatem nadwyżka 38 milj.zł.

Ogólny obrót giełd krajowych wykazał-z wyjątkiem naszej Giełdy-ponownie spadek obrotów,co przypada wyłącznie na obroty walutowe.

Oficjalny obrót naszej Giełdy wyniósł w roku sprawozdawczym zł 7.569.041.92 /wobec zł 5.633.772.72 w roku 1936/;również obroty nieoficjalne miały większe rozmiary,niż w r.1936,wynosiły bowiem zł 3.487.310.- wobec 1,5 milj.Ogólny obrót giełdowy wyniósł zatem przeszło 11 milj.

Z oficjalnych obrotów przypada:

| | | | 1937r. | 1936r. |
|---|---|---|---|---|
| Na pożyczki państwowe | 1.854.802.13 | = | 24.50% | 14.25% |
| " pap.prywatne i komunalne | 246.605.16 | = | 3.27% | 0.20% |
| " " Pozn.Ziemstwa Kred. | 5.166.226.38 | = | 68.25% | 78.55% |
| " akcje | 301.468.25 | = | 3.98% | 5.40% |

W roku 1937 nie przyjęto nowych papierów do oficjalnego handlu.

Nadzór nad naszą Giełdą sprawował Dyrektor Dyrekcji Ceł w Poznaniu p.Mgr Konrad Unolt,jako komisarz,oraz p.Ignacy Dobierzcwski, Naczelnik Wydz.Izby Skarbowej w Poznaniu,jako zastępca komisarza do 31 X.37r.,a od 1 XI.37r.p.Włodzimierz Szonert,Naczelnik Wydziału Izby Skarbowej w Poznaniu.

Stan członków Giełdy jest niezmieniony i wynosi 15.

Członkowie Giełdy Pieniężnej w Poznaniu

w dniu 1 kwietnia 1938r.

1/Bank Cukrownictwa

2/Bank für Handel & Gewerbe-Pozn.Bank dla Handlu i Przemysłu

3/Bank Gospodarstwa Krajowego,Oddział w Poznaniu

4/Bank Handlowy w Warszawie,Oddział w Poznaniu

5/Bank Kwilecki Potocki i Ska

6/Bank Polski,Oddział w Poznaniu

7/Bank Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego

8/Bank Zachodni,Oddział w Poznaniu

9/Bank Związku Spółek Zarobkowych

10/Danziger Privat-Actien-Bank-Gdański Pryw.Bank Akcyjny,Oddział w Poznaniu

11/Landesgenossenschaftsbank-Bank Spółdzielczy

12/Komunalna Kasa Oszczędności Miasta Poznania

13/Komunalny Bank Kredytowy

14/Państwowy Bank Rolny,Oddział w Poznaniu

15/Pocztowa Kasa Oszczędności,Oddział w Poznaniu

# Zestawienie dochodów i rozchodów za rok 1937.

## Dochody

| | | |
|---|---|---|
| Pozostałość kasowa z roku 1936 | | 8532.24 |
| **Dochód kasowy zwyczajny 1937r.:** | | |
| składki członkowskie | 10300.- | |
| opłaty za notowanie | 5973.48 | |
| " " karty wstępu | 1800.- | |
| " " kabiny telefoniczne | 300.- | |
| prenumerata ceduł giełdowych | 1596.25 | |
| odsetki otrzymane | 973.37 | |
| różne | 120.- | 21063.10 |
| | | 29595.34 |

## Rozchody

| | | |
|---|---|---|
| **Rozchód kasowy zwyczajny 1937r.:** | | |
| pobory | 9462.50 | |
| świadczenia socjalne | 802.24 | |
| dzierżawa lokalu | 3500.- | |
| światło | 48.30 | |
| telefon | 304.48 | |
| portoria | 436.65 | |
| druk ceduł | 383.- | |
| druki i przybory biurowe | 287.30 | |
| nadzór państwowy | 4200.- | |
| prowizja od kont bankowych | 71.35 | |
| podatek od lokali | 240.44 | |
| rewizja ksiąg | 100.- | |
| różne | 159.- | 19995.26 |
| **Nadwyżka dochodów zwyczajnych nad rozchodami zwyczajnymi** /wł.pozostałość z r.1936 / | | 9600.08 |
| **Dochód kasowy nadzwyczajny:** | | |
| wpłaty na poczet opłat na rok 1938 | 87.- | |
| sprzedaż /zamiana na 4,1/2% Państw.Pożyczkę Wewn./ dol.1000.-7% Poż.Stabil. | 4521.- | |
| " zł 15.-4,1/2% Państw.Poż.Wewn. | 7.- | 4615.- |
| | | 14215.08 |
| **Rozchód kasowy nadzwyczajny:** | | |
| zakup / z tyt.zamiany 7% Poż.Stabilizacyjnej/ zł 7415.-4,1/2% Państwowej Poż.Wewn. | 4520.- | |
| " / w zamian za kupon pł.15/4.37r.-dol.35.- od nom.dol.1000.-7% Poż.Stabil./ zł 252.-3% Bonów Skarbu Państwa | 151.20 | 4671.20 |
| **Pozostałość z końca roku 1937 w kasie i bankach** | | 9543.88 |
| /Kasa | 124.48 | |
| Bank Związku Sp.Zarobkowych | 398.40 | |
| Komunalny Bank Kredytowy | 9021.- | 9543.88 |

## Stan majątkowy Giełdy:

| | | | |
|---|---|---|---|
| Kasa | | 124.48 | |
| Banki | | 9419.40 | |
| Papiery wart.:szt.30.-3% Poż.Inwest. | 1916.10 | | |
| zł 7400.-4,1/2% Poż.Wewn. | 4512.- | | |
| " 252.-3% Bonów Skarbu | 151.20 | 6579.30 | |
| Ruchomości | | 1.- | 16124.18 |

Niżej podpisana Komisja Rewizyjna badała przedłożone przez Sekretariat Giełdy zestawienie dochodów i rozchodów Giełdy za rok 1937 i stwierdziła zgodność tegoż zestawienia z księgami Giełdy.

Poznań, dnia 18 lutego 1938r.

/-/ Adam Adamczewski /-/Józef Kurzawa /-/Wincenty Martinek

# Obroty Giełdy Pieniężnej w Poznaniu w roku 1937.

| Nazwa waloru | wartość nom. | ilość transakcji | wartość obrotów w zł. |
|---|---|---|---|
| 5% państw.poż.konwersyjna | 2976728.-zł | 1189 | 1734268.88 |
| 4% prem.poż.dolarowa s.III. | 2910.-szt. | 340 | 120533.25 |
| 4,1/2% listy zast.złote w złocie przest.Pozn.Ziemstwa Kred./dawn. 4,1/2% dol.l.z.w złocie=8.9141 za 1 dol./ | 167220.-dol.w zł. | 249 | 780625.06 |
| 4,1/2% złotowe listy zast.serii L Pozn.Ziemstwa Kred. | 5020472.-zł | 1037 | 2621033.19 |
| 4% listy zast.konwert.P.Z.K. | 3885340.-" | 898 | 1764568.13 |
| 4,1/2% oblig.m.Poznania z r.1926 | 45600.-zł w zł. 1/ | 16 | 36447.66 |
| 4,1/2% " " " " " 1927 | 264700.- " " " 2/ | 59 | 116781.- |
| 4,1/2% " " " " " 1929 | 146200.- " " " 2/ | 49 | 70126.50 |
| 5% oblig. Kom.Banku Kred. | 8000.- " " " 2/ | 2 | 6000.- |
| 5% listy zast.Zach.Pol.Twa.Kred. I.em. | 2000.- " " " 2/ | 1 | 1520.- |
| 5% " " " " " " II. | " 21000.- " " " 2/ | 9 | 15730.- |
| Bank Polski | 191200.-zł | 247 | 199117.75 |
| " Cukrownictwa | 18800.-" | 14 | 11931.- |
| " Związku Sp.Zarobkowych | 10800.-" | 14 | 756.- |
| " Kwilecki Potocki | 26900.-" | 3 | 1549.- |
| H.Cegielski | 207200.-" | 121 | 46616.50 |
| Brzeski-Auto | 7000.-" | 4 | 1277.- |
| Lubań-Wronki | 55300.-" | 14 | 5413.50 |
| Cukrownia Kruszwica | 47000.-" | 18 | 28925.- |
| Goplana | 2270.-" | 2 | 369.- |
| Piechcin | 600.-" | 1 | 360.- |
| C.Hartwig | 2030.-" | 10 | 406.- |
| Hotel Bristol w Warszawie | 18750.-" | 3 | 4687.50 |
| | Razem | 4300 | 7569041.92 |

W tym:

| | ilość transakcji | wartość obrotów w zł. |
|---|---|---|
| Papiery procentowe | 3849 | 7267633.67 |
| Akcje | 451 | 301408.25 |
| | | 7569041.92 |

---

1/Złoty w złocie z roku 1924
2/ " " " " " 1926

Obroty Giełd Pieniężnych w 1936r.-1937r.

/ w tys.złotych /.

| | 1937r. | 1936r. |
|---|---|---|
| a/ Warszawa: | | |
| ogółem: | 496112 | 517551 |
| Waluty: | 387502 | 415680 |
| Akcje: | 13481 | 17619 |
| / w tym: Bank Polski | 7323 | 9342 / |
| Papiery procentowe: | 95129 | 84252 |
| b/ Giełdy prowincjonalne: | | |
| ogółem : | 11712 | 13602 |
| Waluty: | 1395 | 5808 |
| Akcje: | 427 | 478 |
| Papiery procentowe: | 9890 | 7316 |
| c/ Obroty Giełd prowincj. bez walut: | | |
| Poznań: | 7570 | 5634 |
| Kraków, Lwów, Łódź, Wilno } razem | 2747 | 2160 |

Stan emisji listów zastawnych i obligacji instytucji mających siedzibę na terenie działalności Giełdy Poznańskiej-w dniu 31 XII.1937r.

Poznańskie Ziemstwo Kredytowe:

| | |
|---|---|
| 4% listy zast.konwert. | 27.831.650.- |
| 4,1/2% złotowe listy zast.serii L | 60.381.600.- |
| 4,1/2% listy zast.złote w złocie s.K | 19.506.190.- |

Komunalny Bank Kredytowy w Poznaniu:

| | | |
|---|---|---|
| 5% obligacje | | 7.168.000.- |
| 5% " wylosowane w r.1937 - | 45.600.- | |
| 5,1/2% obligacje | | 2.501.900.- |
| 4% " konwers. | | 346.131.- |
| 4% " " wylosowane w 1937r.- | 16.399.- | |
| 3,1/2% " " | | 178.402.- |
| 3,1/2% " " wylosowane w 1937r.- | 4.670.- | |

Zachodnio-Polskie Tow.Kredytowe Miejskie w Poznaniu:

| | |
|---|---|
| 5% listy zastawne | 10.855.000.- |
| z tego 5% listy emit.w 1937r. - 2.267.900.- | |

Stoł.Miasto Poznań:

| | |
|---|---|
| 4,1/2% obligacje z r.1926 | 2.000.000.- |
| 4,1/2% " " " 1927 | 4.348.400.- |
| 4,1/2% " " " 1929 | 13.180.900.- |

Stan listów zastawnych i obligacji emitowanych przez instytucje kredytu długoterminowego w Polsce:

/ w tys.złotych /

| W końcu roku: | 1933 | 1934 | 1935 | 1936 | 1937 |
|---|---|---|---|---|---|
| Ogółem: | 2045487 | 1978116 | 1972747 | 2014100 | 1973933 |
| w tym:listy zast.: | 1315195 | 1263346 | 1291316 | 1354809 | 1359244 |
| obligacje: | 730292 | 714770 | 681431 | 659291 | 614689 |
| z ogólnej sumy przypada na banki państw.: | 1104884 | 1089643 | 1036493 | 1156185 | 1119869 |

Emisje listów zastawnych i obligacji:

/ w tys.złotych /

| W roku: | 1933 | 1934 | 1935 | 1936 | 1937 |
|---|---|---|---|---|---|
| Ogółem: | 2732 | 19220 | 64985 | 155025 | 74026 |
| W tym: listy zast.: | 2732 | 5616 | 63636 | 99215 | 54340 |
| obligacje : | - | 13604 | 1349 | 55810 | 19686 |
| z ogólnej sumy przypada na banki państwowe: | 1394 | 15641 | 1136 | 151019 | 43224 |